

**PROSPEK PELABURAN PENDIDIKAN SEKOLAH MENENGAH TEKNIK
DAN SEKOLAH MENENGAH KEBANGSAAN DI MALAYSIA**

Oleh

ABDUL SAMAD BIN MAT ISA

**Tesis yang diserahkan untuk memenuhi
keperluan bagi
Ijazah Sarjana Sastera (Pendidikan)**

Jun, 2004

**PROSPEK PELABURAN PENDIDIKAN SEKOLAH MENENGAH TEKNIK
DAN SEKOLAH MENENGAH KEBANGSAAN DI MALAYSIA**

ABDUL SAMAD BIN MAT ISA

UNIVERSITI SAINS MALAYSIA

2004

PENGHARGAAN

Syukur Allahamdulillah, saya ingin merakamkan jutaan terima kasih kepada penyelia Tesis ini iaitu Dr. Halim Ahmad. Berkat bimbingan dan tunjukajar tanpa jemu berserta komen-komen membina dari beliau maka saya telah dapat menyiapkan tugas ini.

Tidak lupa juga jutaan terima kasih kepada Prof. Madya Dr. Mustapha, Prof. Dr. Aminah, pengetua-pengetua, guru-guru besar dan guru-guru dari semua sekolah yang sudi memberikan kerjasama, komen, nasihat dan maklumat seperti yang dikehendaki dalam kajian saya ini.

Jutaan terima kasih juga kepada rakan-rakan pembantu yang terdiri dari 'An & kawan-kawan', yang telah banyak mengorbankan masa dan tenaga, membantu mengumpulkan pelbagai maklumat walaupun banyak rintangan dihadapi.

Akhir sekali tidak lupa jutaan terima kasih tidak terhingga kepada Noraini, Nor Azli, Khairazmi, Hajah Aisyah, Syam, Amy dan Noriman. Budi dan jasa kalian tidak dilupakan.

Abstrak

Kajian ini adalah berkaitan dengan Kadar Pulangan Pelaburan (Internal Rates of return-IRR) dalam dua sistem pendidikan, iaitu pendidikan menengah kebangsaan dan menengah teknik. Tujuan utama kajian ini adalah untuk menganalisis tentang dayamaju lepasan pendidikan dalam kedua-dua sistem pendidikan tersebut. Kedua membantu pihak pembuat dasar mengenalpasti keputusan pelaburan dalam kedua-dua sistem pendidikan adalah bersesuaian. Dan ketiga membantu para pelajar memilih aliaran pendidikan mereka. Sebanyak 3 buah sekolah rendah, 3 buah sekolah menengah kebangsaan dan 3 buah sekolah teknik dipilih dalam kajian ini. Selain dari itu 70 orang pelajar sekolah rendah, 70 orang pelajar sekolah menengah, 69 orang pelajar sekolah teknik, 318 orang lepasan sekolah menengah kebangsaan dan 454 orang lepasan sekolah teknik juga dipilih menjadi sampel kajian. Tujuan pemilihan sampel ini ialah bagi melihat kos sosial, kos persendirian dan pendapatan responden.

Instrument kajian adalah berbentuk soal selidik terbuka. Soalan-soalan kajian berkisar kepada kadar pulangan pelaburan dalam dua sistem pendidikan, kadar pulangan sosial, kadar pulangan persendirian, kadar pulangan pelaburan

berdasarkan jantina dan kadar pulangan keseluruhan. Statistik seperti regresi linear, kuadratik dan kubic digunakan bagi membentuk aliran tunai dalam kedua-dua sistem pendidikan.

Dapatan kajian ini akan cuba menunjukkan kadar dayamajunya pulangan pelaburan dalam kedua-dua sistem aliran pendidikan tersebut dengan ukuran *NPV* dan *IRR* masing-masing. Ia juga dapat membantu pihak pentadbir membuat keputusan yang bijak tentang dasar-dasar pendidikan negara. Di samping itu ia juga dapat membantu para pelajar memilih jurusan pendidikan yang mempunyai potensi lebih cerah pada masa depan. Pada umumnya kedua-dua sistem pendidikan samada pendidikan menengah kebangsaan ataupun menengah teknik mempunyai kelebihan tersendiri dari segi dayamajunya. Masih banyak perlu diperbaiki agar pelaburan kerajaan ataupun persendirian tidak mendatangkan kerugian pada generasi akan datang.

Keputusan kajian ini menunjukkan kedua-dua sistem pendidikan adalah berdaya maju di mana nilai *NPV*nya adalah positif. Walau bagaimanapun sistem pendidikan menengah teknik mempunyai nilai *IRR* lebih tinggi berbanding dengan sistem pendidikan menengah kebangsaan. Ini menunjukkan sistem pendidikan menengah teknik mempunyai daya saing yang lebih baik berbanding dengan sistem pendidikan menengah kebangsaan. Dasar kerajaan memajukan sistem pendidikan menengah teknik adalah selari dengan hasil kajian ini

walaupun dari segi kos pelaburannya lebih tinggi berbanding sistem pendidikan menengah kebangsaan.

Abstract

This research focuses on the internal rates of return (IRR) in two education systems, namely the national secondary education system and the technical secondary education system. The main purpose of this research is to analyze the viability of the products of the two education systems. Secondly, it seeks to help policy makers to identify the results of investing in both system as being befitting. And thirdly, this research aims to assist students to choose the right stream at school. 3 national primary schools, 3 national secondary schools and 3 technical schools are selected and they make up one sample for this research. Another sample consists of 70 primary school pupils, 70 secondary school students, 70 secondary technical school students, 318 national school leavers and 454

technical school leavers. The objective of choosing this samples is to identify the social cost, private cost and income of the respondents.

The research instrument is in the form of open questionnaires. The questions revolve around IRR in two educational systems, social internal rates of return, private rates of return, internal rates of return based on sex and overall internal rates of return. Linear, quadratic and cubic regressions are used to create cash flow in both educational systems. The findings of this research will try to indicate the viable rates of return in both systems by using NPV and IRR measurements. It also helps the administrators to make wise decisions with regards to the underlying principles of the national education system. Besides, it can help students to choose education streams that have high potential and promise good prospect in their later lives. In general both systems have their own unique advantages in terms of their viability. However, there is still much room for improvement to ensure that private and social investment will be profitable in the future.

The result of the research shows the viability of both the educational systems where the value of NPV is positive. However the technical secondary education system has a higher IRR value than that of the national secondary education system. This shows that the technical secondary education school system has a better viability than the national secondary education system. The policy of government to improve the technical secondary education system is reconcilable

with the finding of the research though its investment cost is higher than that of the national secondary education system.

KANDUNGAN

	<i>Muka Surat</i>
PENGHARGAAN	i
ABSTRAK	ii
ABSTRACT	iv
KANDUNGAN	vi
SENARAI JADUAL	xii
SENARAI RAJAH	xvi
SENARAI LAMPIRAN	xviii
BAB I: PENDAHULUAN	1
1.1 Pengenalan	1
1.2 Perkembangan Pendidikan Menengah Teknik/Vokasional di Malaysia	3
1.3 Latar Belakang Masalah	7
1.3.1 Pendidikan Sebagai Satu Pelaburan Negara	7
1.3.2 Pelaburan dalam Pendidikan Menengah Teknik/Vokasional Kebangsaan.	8
1.4 Pernyataan Masalah	14
1.4.1 Kadar Pulangan Pelaburan	14
1.4.2 Kriteria Pemilihan Bidang Pendidikan	16
1.5 Kos	21
1.6 Penilaian Projek	22

1.6.1	Penciptaan Pelaburan/Projek	23
1.6.2	Pemeringkatan Bandingan Pelaburan	24
1.6.3	Beberapa Kriteria Pelaburan	24
1.6.4	Kriteria Jangkawaktu Penerimaan Balik Pelaburan	25
1.6.5	Pulangan ke atas Modal yang Digunakan	26
1.6.6	Nilai Kini Bersih	26
1.6.7	Kriteria Kadar Pulangan Dalaman (IRR)	28
1.6.8	Mutually Exclusive Projek	30
1.6.9	Jangkahayat Projek dan Kadar Diskaun Berubah-ubah	33
1.7	Pelaburan dan Risiko	34
1.7.1	Penilaian Ekonomi	35
1.8	Objektif Kajian	36
1.9	Persoalan Kajian	36
1.10	Kepentingan Kajian	38
1.11	Batasan Kajian	38
1.12	Definisi-definisi Istilah	42
BAB II: SOROTAN KAJIAN		45
2.1	Pengenalan	46
2.2	Pertambahan Bilangan Pelajar Sekolah dan Kesannya Ke atas Pembiayaan Kerajaan.	46
2.3	Fungsi Pembiayaan Kerajaan	48

2.4	Pendidikan Satu Cara untuk Mencapai Pertumbuhan Ekonomi, Agihan Semula Pendapatan dan Perpaduan Negara	51
2.5	Teori Berkaitan dengan Ekonomi Pendidikan dan Modal Insaniah	54
2.6	Lain-lain Kajian	60
2.7	Keperluan Kepada Campurtangan Kerajaan Memajukan Bidang Pendidikan	64
2.8	Prospek Pelaburan dalam Pelbagai Sistem Pendidikan.	64
2.9	Perkembangan Industri Negara	66
2.10	Pelaburan dalam Bidang Pendidikan dan Kesannya Kepada Agihan Pendapatan	68
2.11	Pendidikan di Malaysia dan Singapura	70
2.12	Beberapa Aspek Kajian Tentang Kos Sosial, Sumber Kewangan dan Pentadbiran Kewangan Dalam Institusi Pendidikan	71
	2.12.1 Sumber Kewangan Pentadbiran Sekolah	71
	2.12.2 Pentadbiran Kewangan Sekolah	69
	2.12.3 Pentadbiran	74
	2.12.4 Pengurusan	77
	2.12.5 Perancangan	80
	2.12.6 Kawalan	81
	2.12.7 Belanjawan Efektif	82
2.13	Sekolah Berkesan	85
2.14	Kerangka Konseptual Kajian	87
2.17	Rumusan	90

BAB III: METODOLOGI KAJIAN	92
3.1 Pengenalan	92
3.2 Reka Bentuk Kajian	93
3.3 Pendekatan Untuk Mengumpul Maklumat	93
3.4 Kajian Rintis	94
3.5 Jenis Data yang Hendak Dikumpul	97
3.6 Pengunjuran Maklumat ataupun Data	99
3.7 Instrument Kajian	100
3.8 Sampel	102
3.9 Kaedah Pengiraan Kadar Pulangan Dalaman (IRR) dan Nilai Kini Bersih (NPV)	103
3.10 Pengumpulan Data	104
3.11 Analisis Data	105
 BAB IV: DAPATAN	 106
4.1 Pengenalan	106
4.2 Maklumat Latar Belakang Pelajar Sekolah Rendah, Sekolah Menengah Kebangsaan dan Sekolah Menengah Teknik	106
4.2.1 Jantina	106
4.2.2 Keturunan	107
4.2.3 Komposisi Responden Berdasarkan Tahun Pengajian	108
4.2.4 Kos Persendirian bagi Tiga Jenis Sistem Pesekolahan	109

4.2.5	Kos Persendirian bagi Pelajar Lelaki	111
4.2.6	Kos Persendirian Perempuan	112
4.3	Kos Sosial bagi Tiga Jenis Sistem Persekolahan	113
4.4	Komposisi Jantina bagi Lulusan Dua Jenis Sistem Persekolahan	112
4.5	Komposisi Responden bagi Lulusan SPM dan SPMV Mengikut Bangsa	118
4.6	Daerah Tempat Tinggal	119
4.7	Aliran Pendidikan	120
4.8	Komposisi Responden Mengikut Gred	122
4.9	Daerah Tempat Mendapat Pendidikan	123
4.10	Jawatan	124
4.11	Jangka Masa Lama Bekerja	124
4.12	Jangka Masa Memperolehi Pekerjaan	125
4.13	Sebab Tidak Melanjutkan Pelajaran	126
4.14	Jenis Perniagaan dan Perkhidmatan Tempat Responden Bekerja	127
4.15	Gaji Bulanan	128
4.16	Bonus Tahunan	130
4.17	Caruman Kepada Kumpulan Wang Simpanan Pekerja	131
4.18	Caruman Perkeso	131
4.19	Caruman Insuran	131
4.20	Anggaran Responden yang Layak dikenakan Cukai	132
4.21	Pendapatan Benar	133
4.22	Analisis Ujian t dan Anova Terhadap Dua Kumpulan Responden dari Segi Jumlah Pendapatan Tahunan	134

4.23	Kadar Pulangan Dalaman dan Nilai Kini Bersih	136
4.23.1	Kadar Pulangan Sosial	136
4.23.2	Kadar Pulangan Persendirian	137
4.23.2	Kadar Pulangan Sosial Lelaki	137
4.23.3	Kadar Pulangan Sosial Perempuan	138
4.23.4	Kadar Pulangan Persendirian lelaki	139
4.23.5	Kadar Pulangan Persendirian perempuan	140
4.24	Titik Pulang Modal	141
BAB IV: PERBINCANGAN		143
5.1	Pengenalan	143
5.2	Perbincangan	143
5.2.1	Kadar Pulangan Pelaburan dalam Sistem Pendidikan Kebangsaan dan Teknik (Vokasional)	143
5.3	Trend dan Pola Aliran Tunai Pelaburan	150
5.4	Analisa Sosial Projek Pembangunan	152
5.5	Analisa Kos-Faedah	162
5.6	Analisa Pelaburan Marginal Persendirian dan Sosial (SMT-SMK)	165
5.7	Rumusan	166
5.8	Cadangan	168
BIBLIOGRAFI		170
LAMPIRAN		

Jadual

Muka surat

Jadual 1.1	Kadar Kemiskinan di Malaysia 1980 – 2000	2
Jadual 1.2	Bilangan Pelajar Malaysia 1980 – 2000	6
Jadual 1.3	Perbelanjaan Pengurusan dan Pembangunan Kementerian Pendidikan	8
Jadual 1.4	Purata Per/pelajar Perbelanjaan Pendidikan di Malaysia 1980- 1997	9
Jadual 2.1	Purata Kadar Pulangan Pendidikan 1985	62
Jadual 2.2	Agihan Bantuan Perkapita bagi Beberapa Bidang Matapelajaran di SMK Seri Perak 2001	84
Jadual 2.3	Indek Harga Pengguna	85
Jadual 3.1	NPV dan IRR (Kadar Pulangan Sosial) bagi Lulusan Sekolah Men. Kebangsaan dan Teknik	94
Jadual 3.2	Analisis Varian	96
Jadual 3.3	Nama Sekolah	96
Jadual 3.4	Daerah Kajian	101
Jadual 4.1	Taburan Responden di Peringkat Sekolah	107
Jadual 4.2	Taburan Responden Mengikut Bangsa dan Jenis Persekolahan	108
Jadual 4.3	Taburan Responden Berdasarkan Sekolah dan Tahun Pengajian	109
Jadual 4.4	Kos Persendirian bagi Tiga Jenis Sistem Persekolahan	111

Jadual 4.5	Kos Persendirian bagi Pelajar Lelaki	112
Jadual 4.6	Kos Persendirian bagi Pelajar Perempuan	113
Jadual 4.7	Purata Kos Sosial bagi Tiga Jenis Sistem Persekolahan	114
Jadual 4.8	Peruntukan yang Diterima oleh Tiga Buah Sekolah Rendah	115
Jadual 4.9	Peruntukan yang Diterima oleh Tiga Buah Sekolah Menengah Kebangsaan	116
Jadual 4.10	Peruntukan yang Diterima oleh Tiga Buah Sekolah Menengah Teknik	117
Jadual 4.11	Komposisi Responden bagi Lulusan SPM dan SPMV Mengikut Jantina	118
Jadual 4.12	Komposisi Responden bagi Lulusan SPM dan SPMV Mengikut Bangsa	119
Jadual 4.13	Komposisi Responden bagi Lulusan SPM dan SPMV Mengikut Daerah Tempat Tinggal	120
Jadual 4.14	Komposisi Responden bagi Lulusan SPM dan SPMV Mengikut Aliran Pendidikan	121
Jadual 4.15	Komposisi Responden bagi Lulusan SPM dan SPMV Mengikut Kursus Tambahan	122
Jadual 4.16	Komposisi Responden bagi Lulusan SPM dan SPMV Mengikut Pangkat Kelulusan	122
Jadual 4.17	Komposisi Responden bagi Lulusan SPM dan SPMV Mengikut Daerah Mendapat Pendidikan	123
Jadual 4.18	Komposisi Responden bagi Lulusan SPM dan SPMV Mengikut Jawatan	124
Jadual 4.19	Komposisi Responden bagi Lulusan SPM dan SPMV Mengikut Lama Bekerja	125
Jadual 4.20	Komposisi Responden bagi Lulusan SPM dan SPMV Mengikut Jangkamasa Memperolehi Pekerjaan	126
Jadual 4.21	Komposisi Responden bagi Lulusan SPM dan SPMV Mengikut Sebab Tidak Meneruskan Pengajian	127

Jadual 4.22	Komposisi Responden bagi Lepas SPM dan SPMV Mengikut Jenis Perkhidmatan/Perniagaan	128
Jadual 4.23	Komposisi Responden bagi Lepas SPM dan SPMV Mengikut Pendapatan	129
Jadual 4.24	Komposisi Responden bagi Lepas SPM dan SPMV Mengikut Bonus Tahunan	130
Jadual 4.25	Komposisi Responden bagi Lepas SPM dan SPMV Mengikut Caruman KWSP	130
Jadual 4.26	Komposisi Responden bagi Lepas SPM dan SPMV Mengikut Caruman Perkeso	131
Jadual 4.27	Komposisi Responden bagi Lepas SPM dan SPMV Mengikut Caruman Kepada Insuran	132
Jadual 4.28	Komposisi Responden bagi Lepas SPM dan SPMV Mengikut Kelayakan Membayar Cukai Pendapatan	133
Jadual 4.29	Komposisi Responden bagi Lepas SPM dan SPMV Mengikut Pendapatan Benar Setahun	134
Jadual 4.30	Ujian t Untuk Melihat Perbezaan Min Lepas SMT dan SMK	135
Jadual 4.31	Analisis Varian	135
Jadual 4.32	Kadar Pulangan Sosial	136
Jadual 4.33	Kadar Pulangan Persendirian	137
Jadual 4.34	Kadar Pulangan Sosial Lelaki	138
Jadual 4.35	Kadar Pulangan Sosial Perempuan	139
Jadual 4.36	Kadar Pulangan Persendirian Lelaki	140
Jadual 4.37	Kadar Pulangan Persendirian Perempuan	141
Jadual 5.1	Kadar Pulangan Pelaburan SMK dan SMT (fungsi linear)	145

Jadual 5.2	Purata Kadar Pulangan Pendidikan 1985 Berdasarkan Kawasan	148
Jadual 5.3	Keanjalan Perndapatan Tahunan Berbanding Umur	152
Jadual 5.4	Nisbah Kos Faedah Pelaburan	164
Jadual 5.5	Kadar Pulangan Marginal Pelaburan SMK tolak SMT	167

Gambarajah

	<i>Muka surat</i>
Rajah 1.1 Purata Perbelanjaan Pendidikan di Malaysia	11
Rajah 1.2 Trend Pembiayaan Pendidikan Rendah dan Menengah di Malaysia	12
Rajah 1.3 Trend Pembiayaan Pendidikan Teknik di Malaysia	13
Rajah 1.4 Keputusan Pemilihan Bidang Pendidikan	18
Rajah 1.5 Pemeringkatan Bandingan Pelaburan	23
Rajah 1.6 Hubungan NPV dan IRR	28
Rajah 1.7 Hubungan NPV dan IRR bagi Dua Projek Pilihan	32
Rajah 2.1 Beberapa Pembolehubah dan Kesannya Ke atas Prestasi Pelajar dalam Sistem Pendidikan	48
Rajah 2.2 Objektif Penggunaan Sumber Dana dan Pentadbiran Kewangan Sekolah	75
Rajah 2.3 Carta Keberuntungan Pelaburan Dalam Pendidikan	89
Rajah 3.1 NPV dan IRR bagi Kedua-dua Sistem Persekolahan	95
Rajah 3.2 Keluk Lorenze Menunjukkan Perbezaan Pendapatan Lulusan Sekolah	96
Rajah 4.1 Hubungan Pendapatan dan Kos Sosial Lulusan Sekolah Menengah Kebangsaan	142
Rajah 4.1 Hubungan Pendapatan dan Kos Sosial Lulusan Sekolah Menengah Teknik	142
Rajah 5.1 Peratus Kadar Pulangan Pelaburan Sosial dan Persendirian Dalam Ketiga-tiga Fungsi	144

Rajah 5.2	Peratus Kadar Pulangan Pelaburan Sosial dan Persendirian Lelaki dan Perempuan	146
Rajah 5.3	Trend Pendapatan Tahunan dan Usia bagi Lulusan SMK	151
Rajah 5.4	Trend Pendapatan Tahunan dan Usia bagi Lulusan SMT	151

Bab I

Pendahuluan

1.1 Pengenalan

Peranan Pendidikan dalam pembangunan negara adalah amat penting. Pendidikan telah dijadikan alat bagi mencapai perpaduan untuk mengurangkan polarisasi kaum, pembentukan sikap kenegaraan, melahirkan generasi yang berilmu dan berdaya saing di samping membentuk insan yang seimbang dan harmonis. Pendidikan telah diberikan perhatian utama, sejak negara mencapai kemerdekaan pada tahun 1957. Ia telah menjadi alat oleh kerajaan bagi mencapai keseimbangan pembangunan antara kaum, wilayah dan negeri di Malaysia, terutama melalui Dasar Ekonomi Baru tahun-tahun 1970an.

Banyak negara sedang membangun beranggapan pembangunan negara dapat dicapai dengan memajukan bidang pendidikan. Ia juga dikatakan sebagai alat yang boleh membawa kepada perubahan. Pendidikan di Malaysia juga tidak terkecuali daripada pendapat sebegini. Dasar pendidikan negara telah menjadi alat yang berkesan menjana perubahan dalam masyarakat dan sebagai satu daripada polisi sosial yang boleh membawa pelbagai harapan negara (Ibrahim, 1980; Mook, 1991). Dengan itu ia menjadi salah satu daripada dasar kerajaan yang utama melalui Dasar Pendidikan Negara. Ini diperjelaskan lagi dengan peningkatan peruntukan belanjawan pendidikan setiap tahun.

Unsur yang menjadi asas kepada kekayaan sesebuah negara ialah sumber tenaga manusia yang mempunyai ilmu pendidikan. Faktor asli kekayaan sesebuah negara diandaikan sumber pasif yang memerlukan kepada kepakaran manusia mengusahakannya. Pendidikan juga boleh dikelaskan sebagai satu daripada kemudahan asas sama seperti tempat perlindungan, bekalan air, elektrik dan keselamatan. Ia merupakan satu daripada keperluan hidup manusia yang penting (Gibbons, 1980). Tidak hairanlah banyak negara membangun telah memajukan pendidikan sama seperti kemudahan asas yang lain bagi menghapuskan kemiskinan di negara mereka . Pendidikan dikatakan boleh menjadi alat yang membawa kepada perubahan dalam masyarakat dan menjadi alat politik sosial. Dalam Dasar Ekonomi Baru (DEB) sendiri pendidikan telah digunakan sebagai salah satu cara kejuruteraan sosial untuk mencapai keserataan dalam ekonomi dan bagi mengukuhkan perpaduan. Ia berfungsi bagi mengurangkan perasaan irihati di kalangan masyarakat pelbagai kaum (Mook, 1991).

Kesan dasar-dasar kerajaan dalam membangunkan infrastruktur pendidikan secara berterusan dikatakan dapat mengurangkan kadar kemiskinan (W. Fatimah, 1990). Di Malaysia kadar kemiskinan dapat dikurangkan dengan begitu ketara sekali seperti yang dinyatakan dalam Jadual 1.1.

Jadual 1.1: Kadar Kemiskinan di Malaysia 1980 – 2000

Perkara	1980	1983	1990	1995	2000
Isirumah miskin (000')	635.9(29.0%)	717.6 (30.0%)	619.4(17.1%)	417.2(9.6%)	294.4(6.0%)
Isirumah termiskin (000')	-	-	143.1(4.0%)	93.5(2.2%)	24.5(0.5%)

Sumber: Rancangan.Malaysia Ke Lima – Tujuh., Jabatan Percetakan Negara..

1.2 Perkembangan Pendidikan Teknik/Vokasional di Malaysia

Aristotle seorang ahli falsafah Yunani yang terkemuka selepas Plato dalam bukunya yang bertajuk “Politik” menghuraikan pendidikan sebagai satu ilmu yang bersifat estetikal dan politikal. Beliau menekankan tujuan ilmu pendidikan adalah untuk memberikan setiap warganegara segala peluang untuk mencapai kebahagiaan hidup. Melalui ilmu pendidikan ini, ia dapat melatih warganegara mematuhi peraturan-peraturan tingkahlaku yang baik dan cekap dalam mentadbir serta membangunkan negara (Mook, 1991). Pendidikan juga merupakan suatu alat yang sangat penting dan dominan dalam proses pencapaian *taraf maju masyarakat* ke arah matlamat Wawasan 2020. Wawasan dan misi pendidikan pula menjadi alat terpenting (*front runner*) Falsafah Pendidikan Negara bagi melahirkan insan yang ideal seperti yang termaktub dalam Akta Pendidikan, 1996 (Tatacara Pengurusan Kewangan & Perakaunan Sekolah (2000).

Pendidikan teknik/vokasional didefinisikan sebagai “*Formal education designed to prepare for skilled occupation in industry, agriculture and commerce, generally at secondary level*” atau “*Formal education designed to provide knowledge and skills underlying production process with a wider connotation than vocational education at secondary or higher level*” (Amberjeet,1993). Menurut Kamus Dewan (2000), pendidikan teknik bermaksud pengetahuan yang berkaitan dengan pembuatan barang-barang hasil industri seperti jentera, kenderaan dan bangunan, sementara pendidikan vokasional ialah

pendidikan amali di mana menitikberatkan kemahiran yang diperlukan untuk sesuatu pekerjaan. International Dictionary of English (1995), mendefinisikan vokasional sebagai *‘providing skills and education that prepare you for a job’* sementara teknik *‘having or needing special usually learned, skill or knowledge’*. Rumusnya pendidikan teknik/vokasional ialah pendidikan yang berbentuk ilmu kemahiran yang boleh digunakan oleh pelajar setelah menamatkan pengajian mereka. Umumnya pendidikan ini boleh didapati di sekolah-sekolah teknik yang mempunyai aliran vokasional. Ini berbeza dengan pendidikan akademik di mana pelajar didedahkan dengan ilmu pengetahuan secara umum walaupun terdapat mata pelajaran vokasional tetapi ditawarkan secara elektif.

Kurikulum di peringkat sekolah menengah atas hendaklah bercorak pendidikan umum sesuai bukan sahaja bagi murid-murid yang bekerja bahkan bagi mereka yang akan menyambung pelajaran. Oleh itu hendaklah diperakukan baawa penjurusan kepada jurusan sastera, jurusan sains dan jurusan teknik dalam pendidikan peringkat menengah atas dihapuskan. Pendidikan di peringkat ini diadakan dalam dua jurusan sahaja iaitu jurusan akademik dan jurusan vokasional [Perakuan 61, Laporan Jawatankuasa Kabinet 1979] (Mook, 1991).

Melalui Laporan Rahman Talib (1961), murid-murid yang gagal melanjutkan pelajaran diperingkat akademik ditawarkan tempat ke Sekolah Lanjutan yang menawarkan kursus-kursus vokasional selama 3 tahun. Dalam tahun 1964 Bahagian Teknik dan Vokasional ditubuhkan di Kementerian Pendidikan bagi merancang dan melaksanakan semua dasar-dasar perancangan teknik dan vokasional untuk sekolah-sekolah. Dalam tahun-tahun 1970an penubuhan sekolah-sekolah teknik dan vokasional telah berkembang dengan pesatnya. Di antara objektif penubuhan tersebut ialah untuk memenuhi keperluan tenaga mahir dan separa mahir bagi memenuhi perkembangan ekonomi negara. Pelbagai kursus kemahiran diajar di sekolah beketaan dan ditambah dari semasa kesemasa. Selain daripada peruntukan kewangan oleh kerajaan pusat sesetengahnya dibiayai oleh Bank

Dunia dan Bank Pembangunan Asia digunakan bagi membangunkan infrastruktur pendidikan vokasional di Malaysia. Hasil dari perjanjian multi-lateral di antara kerajaan Malaysia dengan Bank Pembangunan Asia, dalam tahun 1983 pihak kerajaan telah mendapat pinjaman berjumlah RM 108 juta bagi mendirikan 6 buah sekolah vokasional di seluruh negara (RME, 1985). Pelbagai bantuan teknik dan latihan fellowship yang ditaja oleh organisasi antarabangsa telah diterima oleh Kementerian Pendidikan dan kemudiannya disalurkan ke sekolah-sekolah.

Dalam tahun 1979 kerajaan telah memperakukan Laporan Jawatankuasa Kabinet yang ditugaskan untuk mengkaji pelaksanaan Dasar Pendidikan Kebangsaan (ditubuh pada tahun 1974), di mana lebih menekankan kepada pembentukan masyarakat bersatupadu, berdisiplin dan terlatih. Laporan ini telah memperakukan 173 perkara penting yang perlu dilaksanakan namun beberapa halangan terpaksa dihadapi seperti aspek sosial dan politik dan sesetengahnya melibatkan perbelanjaan yang agak besar. Di peringkat sekolah menengah di antara perakuan yang melibatkan pendidikan teknik dan vokasional adalah seperti mengesyorkan supaya sukatan pelajaran di peringkat menengah rendah hendaklah digubal semula bagi tujuan mendedahkan pelajar kepada pelajaran teknik dan vokasional yang tidak hanya terhad kepada bidang satu mata pelajaran eklektif sahaja. Mata pelajaran perdagangan adalah penting dalam pembangunan negara maka pendidikan dalam jurusan perdagangan telah diberikan perhatian khusus.

Jawatankuasa ini juga mencadangkan lebih banyak sekolah-sekolah vokasional didirikan bagi menampung bilangan pelajar yang semakin bertambah. Cadangan ini telah

dilaksanakan dalam Rancangan Malaysia ke 5, sementara itu kurikulumnya diubahsuai bagi menyediakan pelajar memasuki pasaran pekerjaan sebagai pekerja mahir dan separuh mahir. Cadangan lain termasuklah latihan amali di tempat kerja, sementara pelaporan gred bagi Sijil Pelajaran Malaysia dan Sijil Pelajaran Vokasioal perlulah terbuka di mana mencatatkan pangkat pencapaian bagi mata pelajaran yang lulus sahaja. Pendidikan lanjutan seterusnya dicadang lebih mengutamakan pendidikan teknik dan perdagangan di peringkat yang lebih tinggi.

Kurikulum Bersepadu Sekolah Menengah (KBSM) yang dilancarkan dalam tahun 1980an lebih memberikan fokus kepada falsafah dan matlamat pendidikan negara bagi menentukan arah haluan dalam semua perancangan pendidikan negara pada masa depan sesuai dengan kehendak individu, masyarakat dan negara. KBSM dibentuk berasaskan konsep pendidikan umum, iaitu pendidikan seimbang yang lebih menitikberatkan potensi individu secara menyeluruh. Di samping itu penguasaan kemahiran-kemahiran dan penerapan nilai-nilai murni diberi perhatian agar dapat melahirkan warganegara yang berguna kepada masyarakat dan negara. Pendidikan matapelajaran teknik dan vokasional adalah teras utama KBSM, oleh itu tidak hairanlah kerajaan memperuntukkan sebahagian daripada perbelanjaan negara bagi membiayai perkembangan pendidikan tersebut sama ada di sekolah-sekolah teknik/vokasional ataupun di sekolah-sekolah menengah biasa melalui Peruntukan Perkapita setiap tahun. Adalah menjadi harapan negara perbelanjaan ini dapat meningkatkan lagi pengajaran dan pembelajaran matapelajaran teknik di sekolah-sekolah teknik/vokasional memandangkan mata pelajaran ini ditawarkan secara elektif di peringkat SPM di sekolah menengah kebangsaan.

Kejayaan para lepasan sekolah teknik/vokasional, dalam pendidikan telah memberikan mereka ruang untuk mereka menempah tiket ke peringkat pengajian tinggi sebelum mereka memasuki dunia pekerjaan yang lebih mencabar yang memerlukan individu berkemahiran dan berkebolehan. Matapelajaran seperti perdagangan, ekonomi, akaun, komputer, rekacipta, kejuruteraan, sains rumahtangga, sains pertanian merupakan satu bidang penting yang amat diperlukan oleh negara pada masa akan datang bagi mencapai taraf negara maju menjelang tahun 2020. Semestinya ketika itu negara amat memerlukan lebih ramai tenaga mahir yang berpendidikan dan berkebolehan. Hasilnya penyertaan pelajar dalam bidang teknikal telah meningkat dengan begitu ketara sekali kebelakangan ini seperti yang terdapat dalam Jadual 1.2. Peningkatan ketara dapat dilihat dalam tahun 2000 iaitu seramai 60,425 orang pelajar jurusan teknik/vokasional berbanding dalam tahun 1995 cuma 48,800 orang pelajar sahaja.

Jadual 1.2: Bilangan Pelajar Malaysia 1980 - 2000

Tahun					
	Rendah	Men Rendah	Men. Atas (Kebangsaan)	Men Atas T/Vokasional	Men. Tinggi
1980	2 008 587	812 065	247 889	18 045	29 484
1985	2 191 676	918 406	333 041	20 335	46 636
1990	2 445 600	943 920	371 760	30 940	73 980
1995	2 766 870	1 121 910	514 970	48 800	80 080
2000	2 922 860	1 279 020	693 880	60 425	95 530

Sumber: Rancangan Malaysia ke Empat - Tujuh, Jabatan Percetakan Negara.

1.3 Latar Belakang Masalah

1.3.1 Pendidikan sebagai satu Pelaburan Negara

Beberapa kajian yang telah dijalankan gagal menunjukkan hubungan khusus di antara pendidikan dengan pembangunan negara, sama ada pendidikan yang mempengaruhi pembangunan negara ataupun dengan adanya pembangunan negara akan menyebabkan pendidikan telah berkembang dengan pesat (Lau Hah, 1999). Walau bagaimanapun pendidikan dikatakan berkait rapat dengan produktiviti seseorang buruh, kerana pendidikan dikatakan dapat meningkat pengetahuan/kemahiran seseorang buruh. Schultz (1961) tetap mempertahankan hujah mereka dengan mengatakan pendidikan mampu memberikan pulangan yang baik kepada ekonomi negara melalui sumbangan tenaga kerja yang berkebolehan lagi beretika. Melalui kajiannya beliau mendapati pendidikan amat penting bagi menghasilkan pertumbuhan ekonomi yang mampan. Berdasarkan teori ekonomi pengeluaran pertanian terdapat dua faktor penting yang menyebabkan pengeluaran pertanian dapat ditingkatkan. Pertama, dengan cara menambah modal dan kedua dengan cara meningkatkan teknologi pengeluaran yang berkait rapat dengan kepakaran yang diperolehi melalui pendidikan (Doll, 1978). Adulf Wagner telah mengasaskan satu teori mengenai perluasan aktiviti kerajaan dalam ekonomi, melalui belanjawan negara (Musgrave, 1969). Berdasarkan *Hukum Wagner* apabila pendapatan perkapita meningkat di negara-negara industri, sektor awam akan berkembang secara relatif. Ini menyebabkan perbelanjaan awam untuk kebudayaan meningkat termasuklah perbelanjaan untuk tujuan pendidikan. Belanjawan negara boleh dijadikan alat untuk mengagihkan semula kekayaan negara.

Alfred Marshal seorang ahli ekonomi klasik, menegaskan pendidikan adalah merupakan pelaburan modal negara yang penting, sementara Adam Smith pula menyatakan bahawa pelaburan dalam modal manusia memerlukan kos latihan yang amat besar (Blaugh, 1968). Oleh itu individu yang mempunyai pendidikan tinggi cenderung akan mempunyai pendapatan yang tinggi sebagai pampasan ke atas perbelanjaan pendidikan mereka pada masa lalu. Beliau menyatakan bahawa modal fizikal sama penting dengan modal sumber manusia dan jangkaan pulangan bagi pekerja berpendidikan tinggi adalah sama dengan keuntungan yang diperolehi dari pelaburan modal. Pendapat ini disokong oleh Psacharoupoulos (1984) yang menegaskan buruh dan barangan modal perlu bergabung bagi menghasilkan pengeluaran yang produktif.

1.3.2 Pelaburan dalam Pendidikan Teknik/Vokasional dan Kebangsaan.

Persoalan yang timbul apakah pelaburan dalam bidang pendidikan (tenaga manusia) mendatangkan kesan yang lebih besar berbanding pelaburan berbentuk fizikal ? Oleh kerana sumber pembiayaan sesebuah negara yang terhad pilihan perlu dibuat tentang apakah pelaburan bidang ini boleh memberikan pulangan seperti yang diharapkan oleh masyarakat. Ini kerana setiap tahun perbelanjaan kerajaan dalam sektor pendidikan terus meningkat dengan begitu ketara.

**Jadual 1.3: Perbelanjaan Pengurusan dan Pembangunan Kementerian Pendidikan
1990-2000**

Perkara	1990	1998	2000
Perbelanjaan Pembangunan (RM juta)	1,624	3,044	3,695
Perbelanjaan Pengurusan (RM juta)	4,962	10,383	11,937
	1990	1995	2000
Jumlah Gunatenaga (juta orang)	6.7	8.7	9.0
Kadar Pengangguran (peratus)	10.1 %	4.5 %	3.0 %
KDNK (Harga Pasar) (RM billion)	78.9	120.5	159.6

Sumber: Laporan Ekonomi 1990/2000 dan Rancangan Malaysia ke Enam.

Pendidikan menengah telah berkembang dengan pesatnya selepas tahun 1993 apabila semua pelajar tingkatan tiga secara automatik meneruskan pengajian di tingkatan empat dengan terlaksananya PMR. Dalam tahun 1989 83% remaja berumur 13 – 15 tahun berpeluang mendapat pendidikan di peringkat menengah rendah sementara 49% remaja berumur 16- 17 tahun melanjutkan pelajaran mereka di tingkatan empat dan lima, kini dianggarkan lebih 90% remaja berumur 12-17 tahun meneruskan pengajian mereka di tingkatan satu hingga empat (Ishak, 1994). Kos untuk membiayainya bukanlah kecil dan ini bukanlah pelaburan yang harus dipandang ringan tanpa dibuat kajian.

Pelaburan berbentuk jangka panjang ini bermatlamat untuk melahirkan Bangsa Malaysia yang mempunyai ilmu pengetahuan yang mencukupi bagi merealisasikan Malaysia sebagai negara maju menjelang 2020. Namun kos pelaburan dalam bidang pendidikan yang tinggi terutama dalam bidang pendidikan menengah teknik/vokasional berbanding

dengan menengah kebangsaan biasa menyebabkan peluang untuk pelajar mengikuti aliran pendidikan teknik/vokasional ini terlalu kecil/terhad. Jadi, apakah potensi pendidikan ini pada masa hadapan dan apakah kadar pulangan yang diterima oleh mereka sesuai dengan pelaburan yang dibuat oleh masyarakat yang menanggung kos pembiayaan tersebut. Berapa banyak “Kos Melepas” yang terpaksa ditanggung oleh masyarakat disebabkan oleh pelaburan kerajaan dalam bidang pendidikan ini. Justeru itu adalah penting pelaburan yang dibuat tidak tersalah labur. Jika tersilap ia boleh menyebabkan masyarakat hilang faedah penggunaan masa kini disebabkan pelaburan untuk faedah generasi akan datang. Persoalannya apakah generasi sekarang harus mengganggu kos untuk generasi akan datang, dan perlukah generasi akan datang menanggung kos penggunaan generasi sekarang. Perlu juga diingat generasi akan datang juga banyak menggunakan faedah yang dikeluarkan oleh generasi kini. Ini adalah satu bentuk pelaburan timbal balik antara generasi kini dan generasi masa depan. Untuk membuat sebarang keputusan adalah terlalu sukar kerana beberapa faktor sering mempengaruhi keputusan seseorang seperti umur, pengalaman, politik dan sebagainya. Membuat keputusan dianggap terlalu subjektif juga sukar jika tidak ada sebarang kajian dibuat (Hammond, McClelland & Mumpower, 1980; Simon, 1982).

Kos bagi membiayai seorang pelajar lepasan sekolah menengah teknik, anggaran purata kos yang diperlukan RM 2,342 berbanding sekolah menengah kebangsaan RM 1,168 tahun 1990. Bagi tahun 1995, seorang pelajar lepasan sekolah menengah teknik purata kos yang diperlukan RM 3,419 berbanding sekolah menengah kebangsaan RM 1,489 (Belanjawan Persekutuan, 1990&1995). Namun begitu daripada Jadual 1.4, kita dapati kos untuk melahirkan seorang pelajar sekolah menengah teknik dalam tahun 1997 purata

kos sekitar RM 5,641 berbanding pelajar sekolah aliran biasa RM 1,814. Jadi, terdapat perbezaan kos purata bagi pelajar sekolah menengah teknik/vokasional berbanding sekolah menengah biasa. Perbezaannya hampir tiga kali ganda di antara kedua-dua sistem pendidikan tersebut. Persoalannya, apakah ia dapat memberikan pulangan pelaburan yang setimpal setanding dengan kos sosial dan kos persendirian yang dibuat ?

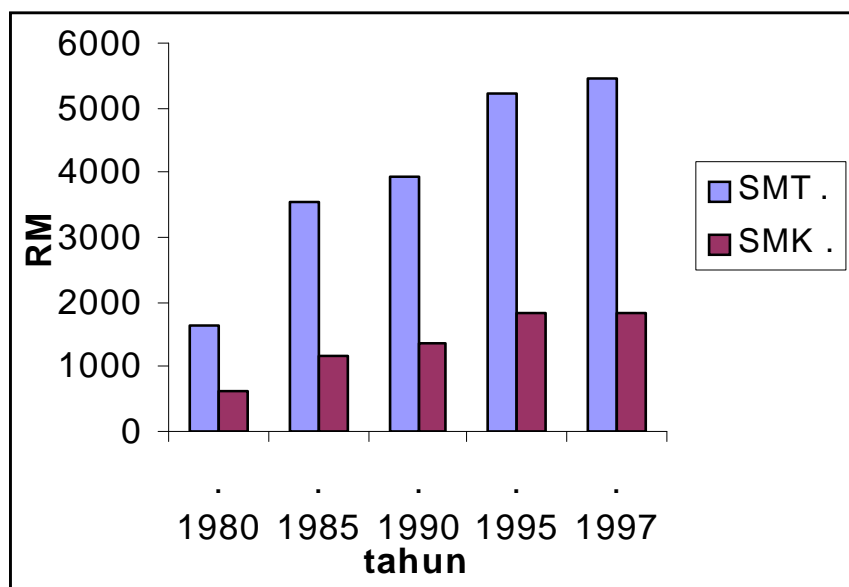
Jadual 1.4: Purata Perbelanjaan Perkapita Pendidikan di Malaysia 1980 – 1999
(RM)

Tahun	Sek. Men Teknik (Vokasional)	Sek. Men Keb dan Sek. Rendah
1980	1,654	638
1985	3,564	1,177
1990	3,953	1,379
1995	5,239	1,830
1997	5,461	1,814

*Sumber: Laporan Ekonomi & Belanjawan Persekutuan 1980-1998,
Buku Tahunan Perangkaan 1998, Jabatan Perangkaan Malaysia.*

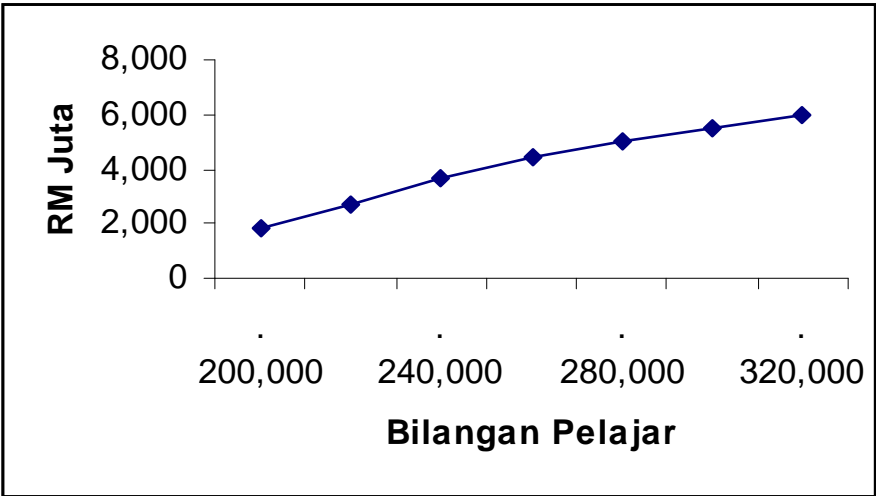
Pelaburan dalam pembangunan infrastruktur pendidikan amat diberikan perhatian yang besar melalui belanjawan negara setiap tahun misalnya dalam tahun 1991 kerajaan telah memperuntukan lebih RM 5.782 billion belanjawan negara untuk sektor pendidikan. Sementara dalam tahun 1996 peningkatan ketara dalam belanjawan negara bagi tujuan yang sama iaitu berjumlah RM 9.232 billion daripada RM 54.776 billion perbelanjaan negara keseluruhan.

Rajah 1.1: Purata Perbelanjaan Perkapita Pendidikan di Malaysia

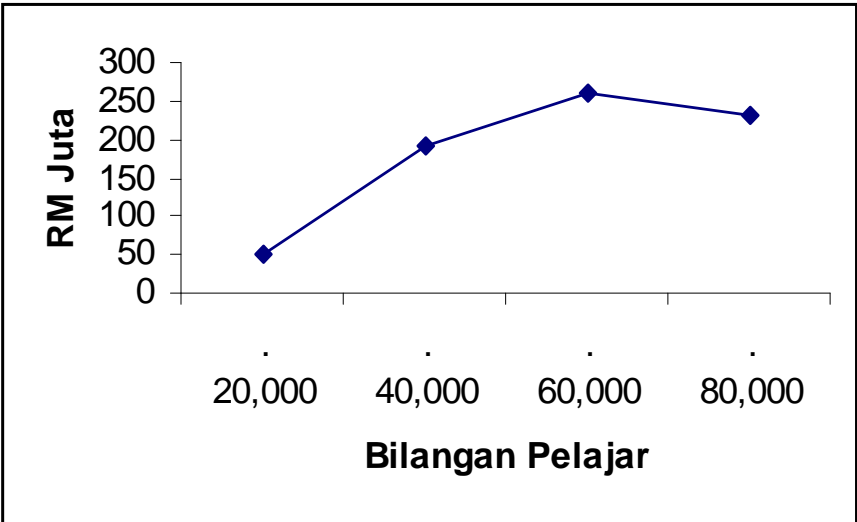
Dalam tahun 1997 peruntukan ini terus bertambah menjadi RM 10.124 billion iaitu 22.9% daripada belanjawan mengurus kerajaan. Walaupun kegawatan ekonomi negara berlaku pada tahun 1998 kerajaan tidak pernah mengabaikan sektor pendidikan. Belanjawan pendidikan tidak dikurangkan berbanding sektor-sektor lain di mana RM10.323 billion ataupun 24.3% belanjawan mengurus diperuntukan bagi sektor pendidikan (Laporan Ekonomi 1990-2000). Jika dibandingkan dengan negara maju nisbah perbelanjaan pendidikan di Malaysia lebih tinggi berbanding dengan negara maju. Contohnya Britain 11.9%, Amerika Syarikat 12.9% dan Australia 13.6% daripada perbelanjaan negara (Hill, 1996).

Rajah 1.2: Trend Pembiayaan Pendidikan Rendah & Menengah di Malaysia

$Y=-10968+0.0071X$

Rajah 1.3: Trend Pembiayaan Pendidikan Teknik/vokasional di Malaysia

$Y=-11.501-0.0004X$

Hasil analisis trend di antara perbelanjaan pengurusan dan bilangan pelajar dalam Rajah 1.2 dan 1.3 dapatlah disimpulkan perbelanjaan pendidikan menengah/rendah akan terus meningkat sejajar dengan pertambahan bilangan pelajar. Namun begitu terdapat sedikit perbezaan dalam trend pembiayaan untuk sistem persekolahan teknik/vokasional di mana perbelanjaan pendidikan perkapita per pelajar masih boleh diturunkan apabila bilangan pelajar bertambah di setiap buah sekolah. Jelas di sini kapasiti kemasukan pelajar di 84 sekolah teknik masih boleh dipertingkatkan kerana masih belum mencapai tahap optima berasaskan infrastruktur yang sedia ada.

Berdasarkan apa yang dipamerkan dalam latarbelakang masalah kajian timbul persoalan apakah terdapat perbezaan ataupun persamaan dalam prospek pelaburan pendidikan antara lepasan sekolah menengah teknik/vokasional berbanding lepasan sekolah menengah kebangsaan. Apakah kos yang dilabur mendatangkan pulangan yang bersesuaian? Sistem persekolahan jenis manakah yang mendatangkan keuntungan lebih lumayan? Perlukah dibuat pilihan sistem manakah yang patut diutamakan ?.

Kajian yang dijalankan oleh Canning & Martin (2002), di Britain berhubung pencapaian akademik dan kerjaya, telah menunjukkan pelajar yang memiliki pendidikan teknik cenderung lebih berdaya maju. Mereka cenderung memperolehi pendapatan yang agak tinggi berbanding lain-lain lepasan disiplin pendidikan. Namun begitu disebabkan oleh masalah ekonomi dan mutu kurikulum, potensi bagi lepasan pendidikan teknik di Scotland agak kurang baik dari segi peluang pekerjaan walaupun pencapaian mereka dalam peperiksaan agak cemerlang. Pada keseluruhannya dalam jangka panjang potensi

mereka pada masa depan dikatakan agak cerah disebabkan oleh perkembangan pesat sektor pembuatan.

1.4 Pernyataan Masalah

1.4.1 Kadar Pulangan Pelaburan

Bukanlah menjadi satu kehairanan bagi banyak negara di dunia pada ketika ini berlumba-lumba memajukan sistem pendidikan mereka samada negara itu miskin ataupun negara maju. Pendidikan telah menjadi agenda penting dalam perancangan pembangunan negara. Hampir 20% perbelanjaan negara digunakan bagi tujuan membangunkan infrastruktur pendidikannya. Ini mendorong penubuhan kolej-kolej awam ataupun swasta samada bekerjasama dengan institusi luar ataupun awam tempatan. Kerajaan telah dibebankan dengan kos bagi memberikan pendidikan percuma di peringkat rendah, menengah sehinggalah ke peringkat universiti bagi pelajar yang berkecukupan. Pada peringkat menengah, pendidikan berbentuk manakah boleh mendatangkan pulangan hasil pelaburan yang menguntungkan kerajaan ataupun ibu bapa pelajar. Perancangan yang betul sudah tentu tidak akan membazirkan sumber hasil negara. Sumber dana ini boleh digunakan bagi membiayai program-program yang terpaksa dilepaskan. Penambahan bilangan sekolah-sekolah samada berbentuk akademik ataupun teknik sudah tentu memerlukan bukan sedikit peruntukan kewangan, tetapi apakah perbelanjaan ini benar-benar boleh mendatangkan hasil semaksima mungkin? Desakan semakin hebat di kalangan ibubapa dan masyarakat bagi menyediakan kemudahan pendidikan yang terbaik kepada generasi muda, dengan

pembinaan sekolah-sekolah menengah teknik/vokasional. Namun kemampuan negara amat terhad bagi membiayai persekolahan jenis tersebut oleh itu sebahagian kecil sahaja pelajar yang bekesempatan memasukinya. Contohnya dalam tahun 2000 cuma 60,425 (8.6%) orang sahaja pelajar yang mengikuti pendidikan menengah teknik/vokasional di 84 buah sekolah seluruh negara berbanding dengan pendidikan menengah kebangsaan berjumlah 693,880 (91.4%) orang pelajar di 1,561 buah sekolah menengah. Kejayaan menamatkan pendidikan di sekolah jenis teknikal biasanya membawa kejayaan dalam kehidupan seseorang pelajar, itulah persepsi ibu-bapa ketika ini. Apakah persepsi ini boleh terus diterimapakai? Ini kerana pada awal tahun 2003, daripada 48,360 tawaran dikeluarkan kepada pelajar tingkatan 4, terdapat sebilangan kecil pelajar menolak tawaran ini.

Pemerhatian dari data-data empirikal telah menunjukkan bahawa orang yang menerima pendidikan menengah teknik memperolehi pendapatan yang lebih berbanding pendidikan menengah akademik. Kajian yang dijalankan di Britain dan Scotland majikan cenderung menetapkan kouta di syarikat mereka sekitar 27% untuk lepasan pendidikan teknik/vokasional selebihnya untuk lain-lain aliran (Canning & Martin, 2002). Justeru itu ibubapa berlumba-lumba menempatkan anak-anak mereka di sekolah jenis tersebut, walaupun tempat terhad. Kita sedia maklum untuk melahirkan seseorang yang mempunyai pendidikan menengah teknik memerlukan kos yang agak tinggi dengan kemudahan pasarana teknikal yang sebahagian besarnya diimport. Penyediaan kemudahan terancang dan terkini ini bagi memastikan teknologi yang diterima tidak ketinggalan zaman. Biasanya teknologi terkini

mempunyai harga yang tinggi untuk dibayar sebelum pemindahan dapat dibuat (Brightman and Gutmore, 2002).

1.4.2 Kriteria Pemilihan Bidang Pendidikan

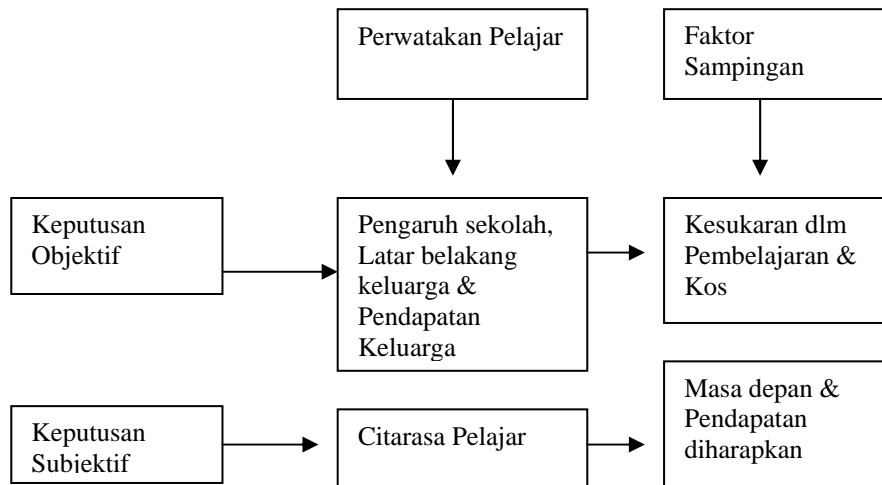
Bagi seorang pelabur yang rasional, mereka akan berhadapan dengan faktor-faktor pemilihan bidang pendidikan mereka. Kerajaan dan pelajar yang merupakan pelabur terpaksa menggunakan sumber-sumber terhad bagi memilih bidang pelaburan pendidikan yang mendatangkan keuntungan maksima samada sosial ataupun ekonomi di samping dapat meminimalkan kos pengeluaran. Kesilapan dalam pemilihan bidang latihan oleh pelajar ataupun kerajaan sendiri akan mendatangkan kerugian kepada tenaga kerja negara malah kepada dana masyarakat sendiri. Masalah utama ialah apakah maklumat-maklumat pasaran yang digunapakai bagi membuat keputusan bidang-bidang pendidikan yang diterima oleh pelajar itu tepat dan betul dapat memenuhi keperluan semasa dan masa depan. Menerusi Forum Pendidikan yang dianjurkan oleh Universiti Pertanian Malaysia pada 6.8.2001, Pengarah Bahagian Teknik/Vokasional Kementerian Pendidikan mengunjurkan lebih 30% pelajar lepasan sekolah teknik gagal bersaing dalam pasaran pekerjaan. Ini kerana mereka memerlukan latihan tambahan selepas tamat persekolahan. Salah satunya ialah kursus-kursus yang dianjurkan oleh Majlis Latihan Vokasional Kebangsaan (MLVK). Fenomena ini disebabkan oleh kurikulum yang diajar tidak bersesuaian dengan kehendak semasa, malah tidak ada penyelarasan standard seperti yang dikehendaki oleh majikan. Dalam satu persidangan yang bertajuk “The Curriculum Agenda 1997

and Beyond” di Sydney pada 9 Mei 1997, para peserta telah mencadangkan kurikulum teknikal lebih terkini diajar sesuai dengan kehendak semasa yang begitu pantas perubahan teknologinya.

Ahli-ahli ekonomi pendidikan cenderung mengaitkan faktor utama mengapa seseorang itu memilih sesuatu bidang pendidikan adalah disebabkan oleh faktor kos dan pendapatan yang bakal diperolehi. Namun begitu bagi seorang ahli psikologi mereka cenderung mengaitkannya dengan faktor citarasa dan minat seseorang. Berbanding dengan ahli-ahli sosiologi yang sering mengaitkan dengan latar belakang sosial pelajar, taraf pendidikan ibubapa dan sosioekonomi keluarga. Umumnya seseorang itu akan cenderung memperolehi pendapatan yang lebih tinggi sekiranya ia sanggup melepaskan pendapatan semasa untuk belajar (Dios & Manuel, 2000). Pendapat ini dibantah oleh Albert (2000), yang lebih menekankan faktor latar belakang keluarga, pasaran pekerjaan semasa dan pendapatan yang diharapkan. Di Zambia, pulangan pelaburan dalam pendidikan di bandar boleh dikatakan hampir kepada ‘0’ sementara di luar bandar lebih besar dari ‘0’. Sementara kajian di Sepanyol pula menunjukkan berlakunya diskriminasi jantina dalam bidang pekerjaan walaupun peluang bagi lepasan teknik/vokasional agak luas dalam kerjaya. Pengangguran yang berlaku di Britain & Scotland tidak sepenuhnya disebabkan oleh faktor sistem/aliran pendidikan. Kebanyakan lepasan teknik/vokasional mempunyai peluang yang lebih cerah memperolehi pekerjaan berbanding dengan disiplin pendidikan lain (Canning & Martin, 2002).

Rajah 1.4: Keputusan Pemilihan Bidang Pendidikan

Sumber: Dios & Manuel, 2000. High Education (Vol 40).

Anggapan pendidikan sebagai faktor ‘perantara’ menyebabkan keputusan-keputusan pemilihan bidang pendidikan selalunya tidak dirancang berdasarkan analisa ekonomi ataupun sosial. Hujah mereka ialah pendidikan bukanlah satu-satunya yang membantu seseorang itu berjaya dalam hidup. Campurtangan politik dan keputusan yang telah ditetapkan dari awal sering digunakan dalam perancangan. Kajian tentang pemasaran bagi lepasan institusi pendidikan sering diabaikan (Murrel & Hughey, 2003). Perancang-perancang bidang pendidikan sukar membuat satu keputusan yang tepat kerana teknologi terlalu pantas dan berubah dengan cepat (Moore & Twombly, 1990). Pelbagai unsur perlu diambil kira seperti faktor ekonomi, sumber manusia dan lain-lain lagi yang kadangkala terpaksa diabaikan (Rynes, 1991). Terdapat bidang-bidang latihan yang ditawarkan tidak bertepatan dengan permintaan pasaran pekerjaan, pelajar pula cenderung memilih bidang pendidikan yang salah disebabkan mereka cuba menjimatkan kos pembiayaan yang tinggi dan mengelakkan masa belajar yang panjang (Robore, 1995; Rynes, 1991). Pelbagai model telah digunakan bagi mengkaji pasaran pekerjaan

semasa. Model-model ini sering berubah bergantung kepada perubahan ekonomi dan teknologi, oleh itu kajian pemasaran perlu terus dijalankan bagi membolehkan pelatih-pelatih dapat bersaing dengan sihat. Dalam jangkamasa yang sama banyak sumber kewangan tidak dibazirkan begitu sahaja (Maurer, 1992).

Untuk melahirkan pelajar yang cemerlang imej institusi pendidikan itu sendiri perlu dijaga bukan sahaja tenaga pengajar yang berkualiti, kualiti pelajar yang diterima masuk juga perlu ditapis dan sistem merit yang betul-betul melambangkan kebolehan pelajar (Budig, 2000). Institusi pendidikan seharusnya tidak bergerak bersendirian, mereka hendaklah mempunyai rantaian dengan pihak luar lebih-lebih lagi pihak swasta seperti sektor industri yang bakal menerima produk keluaran mereka dari segi keperluan latihan semasa (Miller, 1995). Kurangnya penyelidikan tentang bidang-bidang pendidikan yang ditawarkan oleh institusi pendidikan adalah disebabkan oleh masalah dana yang tidak mencukupi, di sini pihak swasta memainkan peranan dengan membantu institusi pendidikan membuat penyelidikan supaya teknologi pendidikan selari dengan perkembangan sektor swasta (Willmott, 2003).

Ke arah manakah latihan vokasional dan teknikal di negara kita? Menambahkan peluang untuk pelajar memperolehi latihan teknikal, vokasional dan separa profesional adalah langkah paling strategik untuk memenuhi keperluan pembesaran sektor industri moden ketika ini dan masa depan. Soalnya bilakah latihan teknikal ini harus diberi. Dasar memperluaskan aliran teknikal di tingkatan empat dan lima dengan tujuan melahirkan lebih ramai anak-anak muda yang mahir dalam bidang teknikal dan vokasional. Pada asasnya pendidikan untuk Sijil Pelajaran Malaysia Vokasional adalah sama nilainya

dengan Sijil Pelajaran Malaysia tetapi kos pendidikan seorang pelajar aliran vokasional dan teknik di tingkatan empat dan lima, empat kali ganda lebih tinggi daripada pendidikan kebangsaan. Soalnya adakah ekonomikal diadakan pendidikan vokasional dan teknik di peringkat tingkatan empat dan lima sekarang, atau ditawarkan selepas tamat SPM (Ishak, 1994). Kajian yang dijalankan oleh beberapa penyelidik bahawa latihan vokasional lebih berkesan jika dibuat dengan kerjasama pihak swasta dan industri yang melibatkan latihan amali di lapangan. Mempelbagai kurusus di peringkat sekolah menengah teknik akan melibatkan kenaikan kos, tetapi adakah pelaburan yang dibuat ini mendatangkan pulangan sosial ataupun persendirian. Terdapat cadangan supaya pihak swasta sendiri bersama-sama dengan sekolah menengah teknik bekerjasama dalam membiayai kos pendidikan pelajar bagi mengurangkan kos pembiayaan awam.

1.5 Objektif Kajian

Objektif kajian ini adalah untuk meninjau beberapa aspek yang berkaitan dengan prospek pelaburan pendidikan. Meninjau sejauhmanakah daya majunya sistem pendidikan persekolahan peringkat menengah kebangsaan dan peringkat menengah teknik dengan menganalisa kadar pulangan pelaburan (IRR internal rates of return dan NPV net present value):

- a. Meninjau kadar pulangan pelaburan pendidikan keseluruhan dalam sistem pendidikan menengah teknik dan kebangsaan di Malaysia.
- b. Mengenalpasti kadar pulangan sosial bagi lepasan sekolah menengah teknik/kebangsaan di antara pelajar lelaki dan perempuan.

- c. Mengenalpasti kadar pulangan persendirian bagi lepasan sekolah menengah teknik/kebangsaan lelaki dan perempuan.
- d. Menganalisis kadar pulangan sosial dalam sistem pendidikan menengah teknik/kebangsaan; dan
- e. Menganalisis kadar pulangan persendirian.

1.6 Persoalan Kajian

Kajian ini cuba meninjau prospek daya maju pelaburan dalam bidang pendidikan teknik/vokasional berbanding aliran pendidikan biasa di sekolah-sekolah menengah kebangsaan. Apakah terdapat perbezaan kadar pulangan pelaburan/prospek daya maju bagi lepasan sekolah menengah teknik aliran vokasional dengan sekolah menengah aliran akademik biasa? Apakah faktor yang menyebabkan kos pelaburan dalam sistem pendidikan aliran vokasional lebih tinggi berbanding dengan sistem aliran pendidikan akademik? Bersesuaiankah kos pelaburan dengan faedah pelaburan (NPV) dan apakah kadar pulangan dalaman (IRR) dalam kedua-dua sistem persekolahan ?

Penyelidik akan cuba mencari beberapa jawapan terhadap persoalan-persoalan yang akan didapati dari kajian tersebut di antaranya:

- a. Apakah kadar pulangan pelaburan sosial bagi lepasan sekolah menengah teknik/vokasional dan sekolah menengah kebangsaan ?
- b. Apakah kadar pulangan pelaburan persendirian ?
- c. Apakah kadar pulangan sosial bagi lepasan sekolah menengah teknik/vokasional dan sekolah menengah kebangsaan berdasarkan jantina (lelaki/perempuan) ?

- d. Apakah kadar pulangan persendirian berdasarkan jantina ?
- e. Apakah kadar pulangan marginal di antara kedua-dua sistem persekolahan ?
- f. Berapakah nisbah kos faedah bagi lepasan antara kedua-dua sistem pendidikan ?;
dan
- g. Adakah ia merupakan pilihan tepat dalam dasar negara mengembangkan sistem pendidikan menengah teknik walaupun kos puratanya lebih tinggi dari sistem pendidikan menengah kebangsaan ?.

1.7 Kepentingan Kajian

Kajian ini cuba meninjau prospek pelaburan dalam bidang pendidikan menengah kebangsaan dan pendidikan menengah teknik aliran vokasional untuk melihat halatuju para lepasan sekolah selepas mereka menamatkan pengajian mereka. Apakah mereka mampu bersaing dalam dunia pekerjaan terkini dan sejauhmanakah pulangan dari pelaburan dalam kedua-dua bidang pendidikan tersebut? Oleh itu kepentingan kajian ini adalah dari segi:

- a. Dapat membantu para pelajar memilih bidang pekerjaan yang sangat-sangat diperlukan di pasaran kini.
- b. Satu analisis cadangan kepada pembuat dasar tentang beberapa item yang harus dipandang serius dan boleh diperbaiki dalam membuat keputusan tentang kedua-dua sistem pendidikan supaya lebih efisien.
- c. Keperluan perancangan yang teliti oleh para ibubapa dan pelajar sendiri memilih bidang kemahiran yang sangat diperlukan di pasaran pekerjaan kini.
- d. Bersesuaiankah kos yang dilaburkan dalam kedua-dua sistem pendidikan dengan pulangan yang akan diperolehi oleh kerajaan; dan

- e. Mengenalpasti sumbangan lepasan kedua-dua sistem persekolahan kepada dana awam.